

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль фінансових результатів підприємств будівельної галузі (на прикладі ТОВ «СІВАРТ»)»

Виконавець:

студентка ЦЗВФН група 4зф1

Копаной Аліна Станіславівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Добрунік Тетяна Пилипівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Найважливішою метою розвитку будь-якого суб'єкта господарської діяльності незалежно від виду його діяльності або форми власності є максимізація фінансових результатів, адже розширення обсягів, виконання зобов'язань перед контрагентами та бюджетом, диверсифікація діяльності безпосередньо залежать від результативності господарювання. Облік, контроль та аналіз фінансових результатів діяльності підприємств є важливою складовою роботи управлінського персоналу щодо реалізації обраної стратегії бізнесу. На підставі фінансових результатів управлінський персонал приймає рішення про напрями фінансування підприємства за рахунок власних джерел, інвестори – щодо формування портфеля цінних паперів, а кредитори визначають пріоритети щодо позик, які видають. Актуальність теми дослідження полягає в тому, що на основі фінансових результатів можна судити про успішність діяльності підприємства загалом, а самі фінансові результати виступають індикатором ефективності роботи підприємства. І тому необхідними є деталізований облік, контроль та аналіз фінансових результатів підприємства з метою запобігання його банкрутства і забезпечення подальшої успішної діяльності з перспективами виходу на міжнародні ринки.

Організаційно-методичні аспекти обліку і контролю фінансових результатів підприємств, у тому числі й будівельної галузі, були досліджені у праця таких науковців, як Брік С.В., Верхоглядова Н.І., Гандзюк О.В., Гумега В.В., Жовтяк Г.А., Кірсанова В.В., Малахов В.А., Мардус Н.Ю., Мартинюк Н.Ю., Павелко О.В., Пандас А.В., Сусіденко Ю.В., Шигун М.М., Шинкаренко Д. В. та ін. незважаючи на ґрунтовний внесок дослідників, питання, що пов'язані з теорією і практикою облікового відображення фінансових результатів з урахуванням галузевих особливостей функціонування будівельних підприємств потребують подальшого вивчення.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування та розробка науково-практичних рекомендацій щодо вдосконалення методики й організації обліку і контролю формування фінансових результатів на підприємствах будівельної галузі.

Необхідність реалізації поставленої мети зумовила вирішення таких завдань:

- узагальнити теоретичні положення сутності фінансового результату як економічної категорії та об'єкту обліку підприємств будівельної галузі;
- вивчити нормативно-законодавче регулювання обліково-аналітичного забезпечення фінансових результатів;
- визначити особливості та проблемні аспекти обліку фінансових результатів у будівництві;
- надати загальну характеристику економічної діяльності та організації обліку на підприємстві ТОВ «СИВАРТ»;
- вивчити документальне забезпечення обліку фінансових результатів;

- дослідити практичні аспекти організації обліку фінансового результату на підприємстві ТОВ «СИВАРТ»;
- провести аналіз фінансових результатів та фінансової стійкості підприємства ТОВ «СИВАРТ»;
- визначити методичні та практичні аспекти контролю формування фінансового результату;
- обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення обліку та контролю формування фінансового результату ТОВ «СИВАРТ».

Об'єктом дослідження є система обліку і контролю господарських операцій з формування фінансових результатів на підприємствах будівельної галузі.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних аспектів обліку і контролю фінансових результатів на будівельних підприємствах.

Методи дослідження. Кваліфікаційну роботу виконано із застосуванням загальнонаукових методів і специфічних прийомів. При проведенні дослідження використовувалися: історичний та логічний аналіз – для розгляду теоретичних основ і тенденцій розвитку обліку; діалектичний метод пізнання – для уточнення сутності фінансового результату як економічної категорії; методи синтезу, індукції, дедукції та системного аналізу – для дослідження загальних тенденцій розвитку обліку і контролю фінансових результатів; методи теоретичного узагальнення, групування і порівняння – для вдосконалення класифікації фінансових результатів; метод спостереження – для вивчення стану обліку фінансових результатів; методи аналізу та синтезу – для аналізу фінансової стійкості та пошуку резервів зростання прибутковості операційної діяльності будівельних підприємств.

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та нормативно-правові документи з питань загальної організації діяльності та формування облікової інформації щодо фінансових результатів підприємств будівельної галузі, обліку підприємств будівельної галузі. У процесі розкриття теоретико-методичної складової роботи досліджені і використані наукові праці провідних вітчизняних вчених в області фінансового та управлінського обліку, аналізу та контролю формування фінансового результату підприємств будівельної галузі. Для розкриття практичної складової використано: фінансову та податкову звітність ТОВ «СИВАРТ», первинні документи та реєстри обліку з формування доходів, витрат та фінансового результату.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (64 найменування) та 15 додатків. Загальний обсяг роботи становить 82 сторінки. Основний зміст викладено на 75 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретико-методичні аспекти обліку фінансового результату підприємств будівельної галузі»** визначено сутність фінансових результатів та наведено їх класифікаційні ознаки з урахуванням специфіки діяльності підприємств будівельної галузі, проаналізовано нормативно-правову базу, що регламентує організацію обліку фінансових результатів та відображення їх у фінансовій звітності підприємств будівельної галузі відповідно до вимог національних П(С)БО, визначено особливості та порядок визнання фінансового результату в залежності від видів укладених будівельних контрактів, окреслено основні проблемні аспекти щодо обліку формування фінансових результатів підприємств будівельної галузі.

У другому розділі **«Практичні аспекти відображення в обліку формування фінансового результату ТОВ СІВАРТ»** визначено основні види діяльності ТОВ «СІВАРТ», представлено організаційні аспекти впровадження діяльності підприємства з виконання будівельно-монтажних робіт, проаналізовано економічні показники його розвитку, динаміку результативних показників та показників прибутковості підприємства, висвітлено документальне оформлення операцій, що здійснюються при виконанні будівельно-монтажних робіт, які визначають вплив на формування фінансових результатів, розглянуто діючу систему обліку, склад доходів і витрат, що формують фінансові результати, відображення даних операцій у системі бухгалтерського обліку, облікових регістрах та фінансовій звітності підприємства.

У третьому розділі **«Аналіз і контроль формування фінансових результатів підприємств будівельної галузі»** визначено основні фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «СІВАРТ», проведено аналіз основних показників рентабельності, які характеризують ефективність підприємства, наведено основні показники фінансової стійкості, представлено організаційні основи та методику проведення контролю формування фінансових результатів, наведено практичні результати перевірки достовірності ведення бухгалтерського та податкового обліку, формування показників фінансової та податкової звітності згідно облікового та податкового законодавства, правильності складання та відповідності первинних документів загальній обліковій інформації на підприємстві, запропоновані напрямки поліпшення облікового забезпечення систематизації фінансових результатів на основі встановлення основних принципів облікової політики щодо порядку визнання доходів та витрат за будівельними контрактами поглиблення аналітичності відображення облікової інформації з метою прийняття управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження теоретичних і практичних питань обліку та контролю формування фінансових результатів підприємств будівельної галузі на прикладі ТОВ «СИВАРТ» зроблено наступні висновки та пропозиції.

1. Досліджуючи теоретичні основи сутності фінансового результату було встановлено, що фінансовий результат – це якісний показник діяльності підприємства, який визначається як різниця між доходами та витратами і призводить до зростання (прибуток) або зменшення (збиток) власного капіталу. Прибуток будівельного підприємства – це сума, на яку доходи, отримані внаслідок виконання будівельних робіт за визначений період часу шляхом використання наявного підприємницького потенціалу з урахуванням економічних ризиків та конкурентних переваг, перевищують пов'язані з ними витрати, визначені у системі бухгалтерського обліку. фінансові результати будівельних підприємств за такими ознаками: за видами виробництва, за суб'єктами виконання будівництва, за видами робіт і наданих послуг.

2. Регулювання обліково-аналітичного забезпечення формування фінансових результатів представлено, як нормативно-законодавчими актами загального призначення на рівні національних та міжнародних стандартів обліку, так і галузевими чинними документами. Правила бухгалтерського обліку формування фінансового результату визначаються окремими стандартами: НП(С)БО 15 «Дохід», НП(С)БО 16 «Витрати», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», домінуючим галузевим стандартом є НП(С)БО 18 «Будівельні контракти». Податковим Кодексом України, фінансовий результат визначено як об'єкт оподаткування податком на прибуток, що визначається співвідношення між доходами і витратами за певний період за даними бухгалтерського (фінансового) обліку, скорегований на податкові різниці, передбачені Податковим Кодексом України.

3. Встановлено, що формування фінансового результату у сфері будівництва має свої особливості, зумовлені, передусім, особливістю ціноутворення на будівельну продукцію та виду контрактів, укладених із замовниками: 1) контракт з фіксованою ціною, який передбачає фіксовану (тверду) ціну; 2) контракт за ціною «витрати плюс», який передбачає ціну як суму фактичних витрат підрядника на виконання контракту та погодженого прибутку. Умови достовірної оцінки фінансового результату за будівельним контрактом в залежності від цих видів контракту визначені НП(С)БО 18 «Будівельні контракти» та враховують можливість достовірного визначення суми загального доходу та витрат, пов'язаних з виконанням будівельного контракту, які у свою чергу визнаються з урахуванням ступеня завершеності робіт.

4. Розкриття практичних аспектів відображення в бухгалтерському обліку процесу формування фінансового результату підприємств будівельної галузі було розглянуто на прикладі виробничо-господарської діяльності ТОВ «СИВАРТ», яке спеціалізується на будівництві трубопроводів та здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства як власними силами так і з

залученням субпідрядних організацій. Встановлено, що ТОВ «СИВАРТ» щорічно збільшувало обсяги виконаних будівельних робіт, про що свідчить зростання чистого доходу від реалізації та собівартості реалізованих робіт, але прибутковість підприємства залишається на вкрай низькому рівні.

5. При веденні обліку та складанні фінансової звітності ТОВ «СИВАРТ», як суб'єкт малого підприємництва, керується вимогами НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». Фінансова звітність складається з Балансу (форма № 1-м) та Звіту про фінансові результати (форма № 2-м). Облік на підприємстві повністю автоматизований. Бухгалтери використовують програму 1С:Підприємство 8.2. Відповідно до Податкового кодексу України, ТОВ «СИВАРТ» знаходиться на загальній системі оподаткування зі сплатою податку на прибуток, є платником податку на додану вартість та інших податків і зборів, встановлених податковим законодавством.

6. Документальне забезпечення здійснення будівельно-монтажних робіт, визнання доходів та витрат, як складових формування фінансового результату за будівельними контрактами відповідає нормативам з урахуванням галузевих особливостей. На основі укладених Договорів підряду оформлюються такі документи: Договірна ціна на будівництво об'єкту, Відомість витрачених ресурсів витрат підрядника, Акт приймання-виконання будівельних робіт, Дефектний А Звіт про виконання будівельних робіт. Для визнання витрат використовуються й загальноприйняті документи: накладна на списання будівельних матеріалів, відомість нарахування амортизації, відомість нарахування заробітної плати та ін.

7. За результатами вивчення діючої практики ведення бухгалтерського обліку на ТОВ «СИВАРТ» встановлено, що на підприємстві не розроблено Наказ про облікову політику підприємства, в якому повинні бути визначені основні засади визнання доходів та витрат за будівельними контрактами, що впливають на формування фінансового результату. Для узагальнення інформації про доходи і отримані фінансові результати підприємства ТОВ «СИВАРТ» від будівельної діяльності використовуються рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності». Облік витрат ведеться на рахунках 903 «Собівартість реалізованих робіт (послуг), – 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут». Фінансові результати обліковуються на субрахунках 791 «Результат операційної діяльності» та 792 «Результат фінансових операцій».

8. Проведений аналіз формування фінансового результату має дуже важливе значення, так як будь-які його здійснюють значний вплив на показники загальної ефективності та фінансової стійкості підприємства. Перевищення темпів зростання витрат основної діяльності ТОВ «СИВАРТ» над отриманим доходом призвело до зниження прибутковості ведення виробничо-господарської діяльності. чистий прибуток у 2018 році порівняно із 2017 роком зменшився на 51,6 тис. грн, або на 74,5%. У 2019 році відбувається незначне його зростання порівняно із 2018 роком, але у цілому за аналізований період ми бачимо зниження чистого прибутку, що у свою чергу відбилося на погіршенні загальної ефективності використання ресурсів, капіталу, виробничої діяльності і продажів підприємства, яка визначається за відповідними показниками

рентабельності. Показники фінансової стійкості підприємства не відповідають нормативним значенням та мають тенденцію до зменшення.

9. В роботі досліджено мету, завдання та основні етапи здійснення контролю формування фінансових результатів підприємств будівельної галузі. Акцентовано увагу щодо перевірки виконання умов договору підряду в частині здійснення робіт і розрахунків, в частині проведення якої аналізується дотримання кошторису загалом та в частині виконання окремих видів робіт за етапами їх виконання та термінів розрахунків за ними. Під час документальної перевірки перевіряються на відповідність первинні документи та облікові регістри, серед яких журнал обліку виконаних будівельно-монтажних робіт у натуральній та у вартісній формі № КБ-6, форми № КБ-2в «Акт приймання виконаних підрядних робіт» та форми №КБ-3 «Довідка про вартість виконаних робіт та витрати», які використовуються для розрахунків із замовником за виконані підрядні роботи та складання звітності у будівництві.

10. Узагальнюючи результати дослідження та критичного огляду встановлених недоліків загальної системи обліку та контролю, а також обліку формування фінансового результату на ТОВ «СИВАРТ» надано наступні рекомендації.

- підприємству ТОВ «СИВАРТ» запропоновано в обов'язковому порядку сформувати облікову політику за такими складовими, як умови визнання доходів від здійснення будівельно-монтажних робіт, перелік витрат, що включаються до собівартості виконаних робіт, методи оцінки будівельних матеріалів при відпуску у виробничий процес, розподіл загальновиробничих витрат;

- систематичне проведення інвентаризації, як дієвого методу контролю, для співставлення фактичної наявності і будівельних матеріалів з обліковими даними та проведення звірки з контрагентами у частині контролю за станом дебіторської та кредиторської заборгованості.

- доходи й витрати задля визначення фінансового результату доцільно відображати за окремими замовленнями виконання будівельних робіт, що дасть змогу визначити фінансовий результат від конкретного об'єкту будівництва з метою оптимізації виробничо-господарської діяльності та завоювання міцних конкурентних позицій на ринку.

Проведене дослідження економічного розвитку та загальної організації бухгалтерського обліку формування фінансового результату підприємства ТОВ «СИВАРТ» свідчить, що найбільш пріоритетним фактором забезпечення стабільності його функціонування є зростання обсягів виконаних будівельно-монтажних робіт за умови налагодження договірних відносин із замовниками, що забезпечить отримання доходу від реалізації та відповідно й зростання прибутковості при оптимізації витрат на виконання цих робіт при належній організації системи обліково-аналітичного і контрольного забезпечення формування фінансового результату.

АНОТАЦІЯ

Копаной О.С. «Облік і контроль фінансових результатів підприємств будівельної галузі (на прикладі ТОВ «СІВАРТ»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «071 «Облік і оподаткування»»
(шифр та назва спеціальності)
за освітньою програмою «Облік і аудит».
(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2022.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти сутності фінансових результатів, обліку та контролю фінансових результатів та відображення їх у фінансовій звітності з урахуванням вимог національних стандартів обліку.

Проаналізовано основні економічні показники розвитку підприємства, динаміку фінансових результатів та фінансовий стан підприємства, діючу систему обліку та методику проведення контролю фінансових результатів на підприємстві

Запропоновано напрямки поліпшення облікового забезпечення систематизації доходів та фінансових результатів на основі поглиблення аналітичності відображення облікової інформації, впровадження внутрішнього контролю на підприємстві.

Ключові слова: доходи, фінансовий результат, аналітичний облік, синтетичний облік, аналіз, контроль, прибутковість, економічний розвиток.

ANNOTATION

Kopanoi Alina «Accounting and control of financial results of enterprises in the construction industry (on the example of «SIVART» LTD)»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty «071 «Accounting and taxation»»
(code and name of the specialty)
for the educational program ««Accounting and audit»».
(title of the educational program) –
Odessa National Economics University. – Odessa, 2022

The work consider the theoretical aspects of the substance of financial results, accounting and control of financial results and its reflection in financial statements according to National Accounting standards

We have analyzed the main economic indicators of the enterprise development, the dynamics of financial results and financial position of the enterprise, the operating accounting system and the methods for carrying out the control of financial results at the enterprise

We have recommended the directions of improvement of accounting for the systematization of financial results based on deepening of the analytical display of the accounting information, implementing of internal control at the enterprise.

Keywords: incomes, financial results, analytical accounting, synthetic accounting, analysis, control, profitability, economic development.